

روی متحده

تاریخ اجتماعی ایران در عصر آل بویه

وفاداری و رهبری در ادوار آغازین جامعه اسلامی

ترجمه محمد دهقانی

سرشناسه:

متحدہ، روی، ۱۹۴۰ م.

Mottahedeh, Roy P

عنوان و نام پدیدآور: *

تاریخ اجتماعی ایران در عصر آل بویه: وفاداری و رهبری در ادوار آغازین جامعه اسلامی /

روی متحدہ: ترجمہ محمد دھقانی.

مشخصات نشر:

تہران، نامک ۱۴۰۱.

مشخصات ظاہری:

ص ۲۳۵

شابک:

۹۷۸-۶۲۲-۶۶۷۰-۳۸-۸

وضعیت فهرست نویسی:

فیبا

یادداشت:

عنوان اصلی:

Loyalty and Leadership in an Early Islamic Society, 2001

یادداشت:

نمایہ

موضوع:

اوضاع اجتماعی در دورہ آل بویہ: وفاداری و رہبری در جامعہ اسلامی سدهای نخستین.

موضوع:

ساختار اجتماعی ایران - قرن ۴ و ۵ ق. Social structure - Iran - 10-11 century

Iran - Social conditions

ایران - اوضاع اجتماعی.

Iran - History - Buyids, 939-1055

ایران - تاریخ - دیلمیان.

Iraq - Social conditions

عراق - اوضاع اجتماعی.

شناسہ افزودہ:

دھقانی، محمد، ۱۳۴۳ - مترجم

ردہ بندی کنگرہ:

DSR ۷۱۴

ردہ بندی دیوبی:

۹۵۵/۶۸۵

شمارہ کتاب شناسی ملی:

۹۶۶۱۷۶۳۶

naamak.publication@gmail.com

naamak.publication

@naamakpublication

تلفن: ۶۶۴۱۷۶۳۶

تاریخ اجتماعی ایران در عصر آل بویه

وفاداری و رهبری در ادوار آغازین جامعه اسلامی

روی متحدہ

ترجمہ: محمد دھقانی

حروف نگار: حمید سناجیان

طرح جلد: مصطفی ذکر بایور

شمارگان: ۳۳۰ نسخہ

نوبت چاپ: اول، ویراست دوم ۱۴۰۱

قیمت: ۱۲۰ هزار تومان

ISBN: 978-622-6670-38-8

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۷۰-۳۸-۸

ہمہ حقوق برای این اثر محفوظ است

تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً بہر صورت (چاپی، فتوکی، الکترونیکی و صوتی)

بدون اجازہ کتبی ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

«این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شدہ است»

پخش: پارسہ ۶-۶۶۴۷۷۴۰۵ داخلی ۱

فهرست

۹	یادداشت مترجم
۱۱	پیشگفتار مؤلف بر چاپ دوم
۱۵	پیشگفتار مؤلف بر چاپ اول
۱۷	فصل ۱: مقدمه
۵۵	فصل ۲: وفاداری‌های اکتسابی
۵۷	سوگند
۶۵	بیعت یا سوگند وفاداری
۶۹	سوگند میان خلفا و امیران
۷۳	سوگند میان امیر و کارگزارانش
۷۶	سوگند هم‌پیمانی
۷۸	نذر
۸۲	سلطنت و نذر
۸۸	قدردانی از نعمت
۹۵	بخشنده‌گی شاهانه و پیوندهای برآمده از نعمت
۹۸	بنده‌پروری
۱۱۰	وفاداری مردانی که با هم ترقی می‌کردند
۱۱۲	ویژگی وفاداری‌های اکتسابی
۱۱۵	فصل ۳: وفاداری‌های گروهی
۱۱۶	برآورد ارزش فرد
۱۲۳	واژه‌نامه گروه
۱۲۶	دبیران
۱۲۹	سپاهیان
۱۳۳	منافع مشترک «مردان نظام»

۱۳۴	مشاغل
۱۳۸	رعیت
۱۴۰	تمایز براساس مرتبه اجتماعی
۱۴۱	اعیان
۱۴۷	ریاست یا رهبری
۱۵۳	رهبری در میان علما
۱۶۸	ریاست شهر یا ناحیه
۱۷۴	أحداث یا عیازان
۱۷۶	فرقه‌ها
۱۸۵	جنس
۱۹۳	فصل ۴: عدالت، سلطنت، و شکل جامعه
۲۱۱	یادداشت‌ها
۲۳۱	نمایه

یادداشت مترجم

نام اصلی ترجمه‌ای که در دست دارید وفاداری و رهبری در ادوار آغازین جامعه اسلامی است، اما چون موضوع اصلی آن حکومت آل‌بویه و اوضاع اجتماعی قلمروهای آن (شامل واحی مرکزی و غربی ایران و مناطق شرقی و مرکزی عراق امروزی) است، عنوان ترجمه به تاریخ اجتماعی ایران در عصر آل‌بویه تغییر یافت تا برای خواننده ایرانی رستخوار و ملموس‌تر باشد.

نویسنده کوشیده است به شیوه‌ای توصیفی و تا حدودی همدلانه و پدیدارشناسانه ساختار جامعه آل‌بویه و پیوندها و روابط اجتماعی آن را واکاوی کند و تصویری نسبتاً روشن از آن به دست دهد. دو مفهوم مهم وفاداری و رهبری در این پژوهش توسعه معنا یافته و از حد دولت و حکومت فراتر رفته و جوانب مختلف زندگی اجتماعی مردمان ایران و عراق را در قرن‌های چهارم و پنجم هجری دربر گرفته است. پارادایمی که نویسنده در این کتاب مختصر به دست داده چنان دقیق و مدلل است که به گمان من می‌شود آن را درباره سراسر تاریخ اجتماعی و فرهنگی ایران و از جمله تاریخ معاصر آن به کار گرفت.

شایان ذکر است که سال‌ها پیش ترجمه دیگری از این کتاب منتشر شده است، با این مشخصات: متحده، روی پرویز، اوضاع اجتماعی در دوره آل‌بویه، وفاداری و رهبری در جامعه اسلامی سده‌های نخستین، برگردان محمدرضا مصباحی و علی یحیایی، خانه آبی، مشهد، ۱۳۸۸. این ترجمه متأسفانه سخت

مغلوط و دور از امانت‌داری است. خوانندگان کنجگاو و علاقه‌مند می‌توانند ترجمه فعلی را با آن مقایسه کنند تا خود به میزان خطاکاری مترجمان و بی‌اعتنایی آن‌ها به موازین علمی پی ببرند.

نویسنده دانشمند کتاب، گویا برای این‌که خواننده را از عربی‌دانی خود و اصالت ارجاعاتش مطمئن کند، اصرار دارد که برخی عبارات و جملات عربی منابع کارش را در متن بیاورد. من این عبارات و جملات را هم، هرچند گاهی بی‌فایده به‌نظر می‌رسند، به احترام نویسنده و برای رعایت امانت در ترجمه حفظ کرده‌ام. معدود خطاهای تاریخی نویسنده را هم بی‌آن‌که متعرض آن‌ها شوم اصلاح کرده و فقط از باب نمونه بعضی از آن‌ها را برجا نهاده و درستشان را در پای صفحه متذکر شده‌ام. همه واژه‌ها و عبارات‌های درون قلاب [] از نویسنده است مگر این‌که در پانویس تصریح شده باشد که افزوده درون قلاب از مترجم است.

هرجا که تاریخ‌های قمری و میلادی باهم آمده‌اند، نویسنده نخست سال قمری و سپس، بعد از خط کج، سال میلادی را آورده است. در مواردی هم که ذکر سال میلادی لازم نبوده، سال هجری قمری به تنهایی ذکر شده است.

دوستان و همکاران دانشورم، آقایان محسن فرمیلند و مرتضی هاشمی‌پور، در کار ویرایش و پالایش ترجمه صمیمانه یاری‌ام کردند. از هر دو سپاسگزارم. همت و حمایت مدیر نشر نامک، نیز در به‌سامان رسیدن این ترجمه بسیار مؤثر بوده است و مترجم از این حیث خود را قدردان لطف و عنایت او می‌داند. خوانندگان ارجمند توجه داشته باشند که عمده منابع نویسنده، به‌ویژه در مقدمه (صفحات ۲۸ تا ۳۴، برگرفته از منابع اهل سنت است و با آموزه‌های تشیع مغایرت دارد.

محمد دهقانی

خرداد ۱۳۹۳